
Litewska

Dzielnice: Śródmieście

Osiedla: Śródmieście Południowe

Atrybuty: Nazwy pamiątkowe

Rok utworzenia nazwy: 1877

Opis

Nieopodal stacjonował rosyjski Litewski Pułk Piechoty - Lejbgwardii.

Ciekawostki

Powstała w 1877 pośród ogrodów i została szybko zabudowana, bo już po 2 latach pod nr 2 stanął dom. W ciągu 5 lat zamieszkało tu sporo osób: stały tu kamienice i dom dla sierot po robotnikach. Na pocz. XX w. powstały kamienice nr 5, 7 (kamienica Stanisława Łamienia) , 9, 11 (Dom Modzelewskich), 13, 15. Przed I wojną światową mieszkała tu głównie rosyjska arystokracja. W czasie wojny nie zniszczona, ponieważ weszła w skład dzielnicy niemieckiej i mieszkali tu głównie funkcjonariusze gestapo i kripo. Część kamienic rozebrano po 1945.

Stan obecny:

Nr 2\4: Ministerstwo Spraw Zagranicznych. Kamienica powstała w XIX w. Po wojnie należała do ambasady NRD.

Urząd Pocztowy Warszawa 133.

Nr 3: Kamienica Mariana Konopnickiego i Władysława Cybulskiego i Tattersal. W 1880 posesję nabył August Held i założył tu paddok i wypożyczał konie. W 1911-12 zbudowano tu Tattersal, czyli halę usypaną piaskiem do jazdy konnej dla właścicieli Mariana Konopnickiego i Władysława Cybulskiego. Klientami ujeżdżalni byli przede wszystkim oficerowie i pracownicy Głównego Inspektoratu Sił Zbrojnych. W latach 30 właścicielem był K. Antoszewski, a handel końmi prowadził L. Poziomek. Oficynę tylną rozebrano w 2000.

Teatr Syrena. Umieszczony w hali dawnego Tattersalu.

Nr 5: Kamienica Lucjana Gancwola. Zbudowana w 1898-9. W 1900 stanowiła własność Witolda i Jadwigi Kisiel-Kislewskich. W 1911 kamienicę kupiła Praskowia Szerszewska. W czasie wojny kamienica częściowo spłonęła, po wojnie oficyny rozebrano, odbudowując tylko front.

Nr 6: pałacyk księcia Wasyla Dołgorukowa. Powstał w 1899 wg proj. Ludwika Panczakiewicza. W 1908 właścicielem pałacu został ks. Maciej Radziwiłł, a po odzyskaniu niepodległości hr. Józef Tyszkiewicz. W 1968 dobudowano piętro i pozbawiono oficyn. Obecnie siedziba Ambasady Słowacji.

Nr 8: kamienica Kazimierza Bazarnika. Powstała w 1937 wg proj. Stanisława Barylskiego, należała do rodziny producentów szyldów i pieczętek, którzy do dziś mają swój sklep na Nowym Mieście.

Nr 10: kamienica Kurnatowskich. Zbudowana w 1937-8 wg proj. Władysława Szworma i Henryka Wąsowicza, pomimo, że zaakceptowany był już projekt Mariana Chełmińskiego. Kamienica powstała dla Przedsiębiorstwa Budowlanego E. Kurnatowski, miała na zapleczu oficynę, ogniotrwałe stropy i żelbetowy szkielet. W 1930 mieściły się tu garaże firmy Auto-Benz.

Nr 12: kamienica Janeczków. Powstała w 1881 wg proj. Adolfa Wolińskiego. W podwórzu oszklona, wolno stojąca kapliczka z figurą Matki Boskiej w niebieskim płaszczu.

Nr 14: Budynek Zakładu Sierot po Robotnikach. Powstał z inicjatywy barona de Lenvala, znanego jako Löwenstein z firmy Lillpop, Rau & Löwenstein w 1888 wg proj. Bronisława Żochowskiego-Brodzica. Było to ambulatorium i szpitalik dla dzieci, a potem zakład sierot po robotnikach. Miejsca było dla 20 chłopców. Ok. 1949 budynek przekształcono wg proj. prof. Jana Redy. Dziś budynek zajmuje Państwowy Szpital Kliniczny im. Prof. Dr. M. Michałowicza.

Nr 16: Instytut Higieny Dziecięcej im. Barona Lenvala. Powstał z inicjatywy barona de Lenvala, znanego jako Löwenstein z firmy Lillpop, Rau & Löwenstein w 1902-3 wg proj. Karola Jankowskiego i Franciszka Lilpopa. Celem zakładu była oświata w sprawach higieny, porady i płatne zabiegi. W 1927 budynek przebudowano wg proj. Bolesława Handelsmana-Targońskiego. W 1931-2 ponownie przebudowano wg proj. Romualda Millera i Emilii Hiżowej, łącząc budynek ze szpitalem klinicznym im. Prof. Dra M. Michałowicza. W 1949 rozbudowany wg proj. Jana Redy. Kolejną rozbudowę ok. 1960 prowadził Jerzy Stanisławski. Dziś budynek zajmuje Szpital Dziecięcy. Popiersie Marii de Lenval. Na podeście piętra, na wprost schodów. Wykonane z białego marmuru, napis głosi, że Instytut ten ufundował bar. Leon de Lenval dla uczczenia pamięci żony swojej Marii.

Data nadania nazwy: 1877 rok
